

Prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul Central (S. Ghercavii)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (S. Procopciuc, E. Grumeza, N. Chircu)

DECIZIE

18 mai 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecător
judecători

Dumitru Mardari
Maria Ghervas
Victor Burduh

examinând recursul declarat Alexandru Popușoi, reprezentat de avocatul Boris Lichii,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Milada Popușoi împotriva lui Alexandru Popușoi cu privire la desfacerea căsătoriei, împotriva încheierii din 17 februarie 2022 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a t ă :

La 09 iulie 2021, Milada Popușoi a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Alexandru Popușoi cu privire la desfacerea căsătoriei.

Prin hotărârea din 23 noiembrie 2021 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, s-a admis cererea de chemare în judecată înaintată de Milada Popușoi împotriva lui Alexandru Popușoi cu privire la desfacerea căsătoriei.

S-a desfăcut căsătoria încheiată între Milada Popușoi și Alexandru Popușoi, la Serviciul de Stare Civilă Bălți, înregistrată cu nr. 620 la data de 25 octombrie 2019.

S-a încasat de la Milada Popușoi și Alexandru Popușoi proporțional, taxa de stat pentru eliberarea certificatului de divorț în cuantum de 1000 %, ce constituie 200 lei (f.d. 22, 26-27).

Invocând ilegalitatea și netemeinicia hotărârii din 23 noiembrie 2021 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, Alexandru Popușoi, la data de 30 noiembrie 2021, a contestat-o cu apel, depunând cerere de apel nemotivat, prin care a solicitat casarea integrală a hotărârii instanței de fond. Totodată, apelantul a solicitat scutirea de la plata taxei de stat (f.d. 25).

Prin încheierea din 18 ianuarie 2022 a Curții de Apel Bălți, s-a respins cerința apelantului Alexandru Popușoi privind scutirea de la plata taxei de stat și nu s-a dat curs cererii de apel oferind acestuia termen limită de înregistrare a dovezii de achitare a taxei de stat în sumă de 30 lei și a cererii de apel motivat cu semnătura olografă, în original, în limba de stat până la data de 03 februarie 2022 (f.d. 31-32)

Prin încheierea din 17 februarie 2022 a Curții de Apel Bălți, în conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, a fost restituită cererea de apel depusă de Alexandru Popușoi împotriva hotărârii din 23 noiembrie 2021 a

Judecătoria Bălți, sediul Central, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Milada Popușoi împotriva lui Alexandru Popușoi cu privire la desfacerea căsătoriei. S-a remis apelantului Alexandru Popușoi cererea de apel cu înscrisurile anexate (f.d. 36-37).

La 09 martie 2022, Alexandru Popușoi, reprezentat de avocatul Boris Lichii, a depus recurs împotriva încheierii din 17 februarie 2022 a Curții de Apel Bălți, prin care și-au manifestat dezacordul cu restituirea cererii de apel (f.d. 41-45).

În motivarea recursului și-a exprimat dezacordul cu încheierea contestată, invocând că, atât dispozitivul, cât și hotărârea motivată din 23 noiembrie 2021 a Judecătoria Bălți, sediul Central, până în prezent nu a primit-o.

A notat că, odată cu depunerea cererii de apel nemotivate, a indicat despre faptul că va prezenta motivarea cererii de apel după ce va face cunoștință cu hotărârea motivată.

La acest capitol a subliniat că, până în prezent nu a făcut cunoștință cu hotărârea motivată din 23 noiembrie 2021 a Judecătoria Bălți, sediul Central. Astfel, recurentul a rămas în așteptarea legitimă pentru realizarea efectelor juridice ale drepturilor procedurale prevăzute de Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Instanța de apel a adoptat încheierea de restituire a cererii de apel în data de 17 februarie 2022, fiind recepționată de către recurent la 02 martie 2022, iar cererea de recurs a fost depusă la 09 martie 2022. Astfel, recursul declarat la 09 martie 2022 este în termen.

Verificând legalitatea încheierii contestate prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, coroborate cu normele de drept, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va respinge recursul declarat de Alexandru Popușoi, reprezentat de avocatul Boris Lichii, și va menține încheierea contestată, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 426 alin.(3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În temeiul art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Colegiul relevă că, la data de 30 noiembrie 2021, Alexandru Popușoi a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 23 noiembrie 2021 a Judecătoria Bălți, sediul Central, solicitând casarea hotărârii instanței de fond, cu mențiunea că cererea de apel motivată va fi depusă după ce va lua cunoștință cu hotărârea motivată a primei instanțe. Totodată, la depunerea cererii de apel Alexandru Popușoi a solicitat scutirea de la plata taxei de stat.

Prin încheierea din 18 ianuarie 2022 a Curții de Apel Bălți, s-a respins cerința apelantului Alexandru Popușoi privind scutirea de la plata taxei de stat și nu s-a dat curs cererii de apel depusă de apelantul Alexandru Popușoi oferind acestuia termen limită de înregistrare a dovezii de achitare a taxei de stat în sumă de 30 lei și a cererii de apel motivat cu semnătura olografă, în original, în limba de stat până la data de 03 februarie 2022 (f.d. 31-32).

Prin încheierea din 17 februarie 2022 a Curții de Apel Bălți, a fost restituită cererea de apel depusă de Alexandru Popușoi împotriva hotărârii din 23 noiembrie

2021 a Judecătorei Bălți, sediul Central, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Milada Popușoi împotriva lui Alexandru Popușoi cu privire la desfacerea căsătoriei. S-a remis apelantului Alexandru Popușoi cererea de apel cu înscrisurile anexate (f.d. 36-37).

Prin recursul înaintat Alexandru Popușoi, reprezentat de avocatul Boris Lichii, a criticat soluția instanței de apel, susținând că, odată cu depunerea cererii de apel nemotivate, a indicat despre faptul că va prezenta motivarea cererii de apel după ce va face cunoștință cu hotărârea motivată.

La acest capitol a specificat că, până în prezent nu a făcut cunoștință cu hotărârea motivată din 23 noiembrie 2021 a Judecătorei Bălți, sediul Central. Astfel, recurentul a rămas în așteptarea legitimă pentru realizarea efectelor juridice ale drepturilor procedurale prevăzute de Codul de procedură civilă.

Efectuând controlul judiciar al încheierii din 17 februarie 2022 a Curții de Apel Bălți, prin care s-a restituit apelul depus de către Alexandru Popușoi, din motiv că nu a înlăturat neajunsurile cererii de apel indicate în încheierea din data de 18 ianuarie 2022, instanța de recurs a constatat că aceasta a fost emisă în concordanță cu normele de drept procedural.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

Instanța de apel, prin încheierea din data de 18 ianuarie 2022 a acordat lui Alexandru Popușoi, un termen de până la 03 februarie 2022 (16 zile) pentru prezentarea cererii de apel motivate și dovada achitării taxei de stat în mărime de 30 lei.

Conform scrisorii nr. 2a-5/22, instanța de apel la 21 ianuarie 2022 a expedit încheierea din 18 ianuarie 2022 prin care nu s-a dat curs cererii apelantului Alexandru Popușoi la adresa indicată de către ultimul în cererea de apel nemotivată, drept adresă de corespondență - mun. xxxx, str. xxxx, ap. xx (f.d. 33).

La acest capitol, instanța de recurs menționează că corespondența care cuprindea încheierea din 21 ianuarie 2022 a Curții de Apel Bălți a fost restituită instanței (avizul cu nr. DS8005958644AS) cu mențiunea poștașului ca fiind „nereclamată” (f.d.34-35).

Potrivit art. 100 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

În temeiul pct. 2 din Hotărârea Guvernului pentru aprobarea Regulilor privind prestarea serviciilor poștale nr. 1457 din 30 decembrie 2016, trimitere nereclamată reprezintă trimiterea poștală care nu a fost distribuită (predată) destinatarului din cauza nesolicitării sau refuzului de recepționare a acesteia.

În virtutea pct. 101 din Hotărârea Guvernului pentru aprobarea Regulilor privind prestarea serviciilor poștale nr. 1457 din 30 decembrie 2016, trimiterile poștale se păstrează în unitatea poștală, în așteptarea destinatarului, timp de 15 zile calendaristice pentru trimiterile poștale interne și timp de 30 de zile calendaristice pentru trimiterile poștale internaționale, din ziua următoare zilei de sosire a acestora

în oficiul poștal de destinație. Scrisorile recomandate cu mențiunile „Citație” și „Înștiințare” se păstrează timp de 7 zile calendaristice. Mandatele poștale se păstrează timp de 30 de zile. La cererea în scris a expeditorului sau destinatarului, termenul de păstrare a trimerilor poștale poate fi prelungit, cu excepția scrisorilor cu mențiunile „Citație” și „Înștiințare”, pînă la 2 luni din ziua următoare zilei de sosire a acestora în oficiul poștal de destinație.

Având în vedere că Alexandru Popușoi nu a recepționat corespondența expediată de către instanța de apel la adresa sa din mun. xxxx, str. xxxx, ap. xx, adresa indicată în cererea de apel nemotivată, iar corespondența a fost restituită instanței ca fiind nereclamată, nu poate fi reținută ca fiind întemeiată alegația precum că nu a cunoscut de existența litigiului, de hotărârea primei instanțe, sau de încheierea din 18 ianuarie 2022 a Curții de Apel Bălți.

Mai mult, având în vedere situația creată, partea recurentă nu a făcut uz de dreptul său procedural de a solicita, după caz, prelungirea termenului dat în conformitate cu art. 115 din Codul de procedură civilă.

Or, în virtutea art. 115 din Codul de procedură civilă, la cererea participanților la proces interesați, instanța de judecată poate prelungi termenul de procedură stabilit de instanța de judecată. Termenul poate fi prelungit pentru același temei o singură dată. Termenul de procedură stabilit de lege nu poate fi prelungit, fiind aplicabil art.116.

Colegiul reiterează că, recurentul nu și-a valorificat dreptul de a solicita prelungirea termenului de procedură în sensul art. 115 din Codul de procedură civilă, în caz că nu avea posibilitatea de a se conforma indicațiilor instanței de apel conform încheierii emise în temeiul art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

În altă ordine de idei, Colegiul evocă prevederile art. 113 din Codul de procedură civilă, conform cărora dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Prin prisma normelor de drept procedural citate corelate cu situația de fapt, precum și în contextul prevederilor art. 56 alin. (3), art. 61 alin.(1) din Codul de procedură civilă, conform cărora participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale, Colegiul evidențiază că, instanța de apel corect a concluzionat că, apelantul în termenul acordat nu a îndeplinit indicațiile instanței de apel.

Adițional, Colegiul învederează că, odată inițiind procedura de apel, apelantul urmează să se intereseze periodic de soarta dosarului. Or, părțile trebuie să întreprindă măsuri în intervale rezonabile de timp pentru a afla despre progresul procedurilor judiciare despre care aceștia cunosc.

Mai mult, hotărârea judecătorească adoptată se publică pe pagina web a instanței judecătorești și se comunică participanților la proces, inclusiv prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor.

La acest capitol, Colegiul reține că, Judecătoria Bălți, sediul Central, și-a onorat obligația de a comunica hotărârea participanților la proces, precum și de a o plasa pe pagina web a instanței judecătorești la data de 29 decembrie 2021.

Prin prisma respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului, art. 20 din Constituția Republicii Moldova și art. 5 din Codul de procedură civilă, reținut și în jurisprudența CtEDO, precum și dreptul la un remediu efectiv garantat de art. 13 din Convenție,

circumstanțele relatate denotă că recurentul a neglijat valorificarea în termen a drepturilor procedurale.

În atare circumstanțe nu poate fi invocat faptul că lui Alexandru Popușoi i s-ar îngrădi accesul la justiție, precum și că nu i s-ar garanta posibilitatea exercitării căii de atac și dreptul la apărare or, împrejurările expuse supra reliefează că, instanța de apel a acordat posibilitatea apelantului, având în vedere inclusiv principiul contradictorialității, să-și poată valorifica drepturile garantate de legislația națională, precum și de Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului.

De altfel, art. 10 alin. (3) din Codul de procedură civilă, statuează expres că sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Astfel, Colegiul reține ca fiind întemeiată concluzia instanței de apel privind restituirea apelului ca urmare a neconformării indicațiilor instanței de apel în termenul acordat, având în vedere că legislația în acest sens reglementează expres și cert termenele, precum și condițiile de acceptare a cererilor de apel, iar prin impunerea unor termene limite în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

Din considerentele menționate, având în vedere că instanța de apel la emiterea încheierii contestate s-a conformat prevederilor legale corelate cu circumstanțele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va respinge recursul declarat și va menține încheierea contestată.

În conformitate cu prevederile art. art. 424 alin. (2), 427 lit. a), 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Alexandru Popușoi, reprezentat de avocatul Boris Lichii.

Se menține încheierea din 17 februarie 2022 a Curții de Apel Bălți, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Milada Popușoi împotriva lui Alexandru Popușoi cu privire la desfacerea căsătoriei.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecători

Maria Ghervas

Victor Burduh